

[Primakov'dan Trkiye'ye vg](#)

Rusya eski babakan Yevgeniy Primakov, Trkiye'nin son yllarda artan vizyonuna vgler dizdi

Rusya Servisi/Aran Agentliyi

Arannews(Türkçe servisi) Rusya eski babakan Yevgeniy Primakov, Türkiye'nin son yllarda artan vizyonuna övgüler dizdi.

Rusya Eski Babakan Yevgeniy Primakov, Türkiye'nin günden güne bölgesel bir devlet haline geldiini ve bunun Türkiye'nin yeni nitelii olduunu belirterek, bu yeni rolün, iki ülke ilikilerinin salamlatrlmasnda da önemli rol oynadna iaret etti.

"Rusyasız Dünya" isimli kitab Türkçe'ye çevrilen Primakov, Türkiye adamlar ve Sanayiciler Konfederasyonu'nun (TUSKON) konu olarak stanbul'a geldi.

Primakov, onuruna düzenlenen kokteylde yapt konumada, souk sava sonrasnda ABD'nin kendisine tehdit olarak gördüü her eye kar baka hiç bir güç odana bakmadan hareket edebilecei tek kutuplu dünyann kurulduu görünün yayglnk kazandn anlatt.

Bugün dünyann çok kutuplulua doru gittiini, Irak'taki olaylarn ABD için baarszlkla sonuçlandn ve Irak'ta kaosun hakim olduunu söyleyen Primakov, "u anda bu resmen bir savatr. Bu hem derine iniyor hem de geniliyor. Saddam zamannda ran'la ilgili karlkl bir denge vard. Orta Dou'da belli bir istikrar mevcuttu. ABD'liler böyle bir tablo ile kar karya geldiler. ABD, Irak'tan çekilirse Irak'ta istikrar hiç olmayacaktr. Bu, tek kutuplu dünyann sonu oluyor" diye konutu.

Barack Obama'nn ABD bakanln üstlenmesinin arndan ABD'nin lider rolünden vazgeçmemekle birlikte, isteklerine tek bana kavuamayacan da gördünü söyleyen Primakov, Rusya'nn da ABD ile yaknlama içinde olduunu, Obama'nn balatt hareketi desteklediklerini kaydetti.

Primakov, Türkiye ile Rusya arasnda ilikilerin çok olumlu olduunu vurgulayarak, kriz öncesi yaklak 35 milyar dolar olan d ticaretin kriz döneminde üçte bir orannda azaldn, bu sene yeniden arta geçtiini belirtti. Primakov, Rusya Devlet Bakan Dimitriy Medvedev'in Türkiye ziyareti srasnda dile getirilen 5 ylda 100 milyar dolarlk ticaret hacmine ulama hedefinin zorlu, ancak ulalmas gereken bir hedef olduunu söyledi.

Türkiye ile Rusya arasnda nükleer santral konusundaki ibirliine de deinen Primakov, kurulacak santralin 20 milyar dolar akn çok büyük bir proje olduunu, bu projenin ilikilere ivme kazandracan ifade etti. Primakov, enerji, müteahhitlik, turizm alanlardaki ibirliklerine de deinerek, "Türkiye günden güne bölgesel bir devlet olmaktadır. Bu, Türkiye'nin yeni nitelii. Günden güne uluslararası ilikilerde daha olumlu rol oynuyor. Bu, ilikilerimizin salamlatrlmasnda da önemli rol oynamaktadır" diye konutu.

Konumasnn arndan sorular yantlayan Primakov, dünyadaki bölgeselleme ve dolarn rezerv para olmaktan çkma ihtimaline ilkin deerlendirmesinde, "Dünya finans sisteminde baz bölgesel rezerv paralar ortaya çkabilir, ancak bu yakn zamanda olmayacaktr. öte yandan avro da çökmeyecek. Euro bölgesinden devlet çk olmayacak. AB'den devletler çkmayacaktr. Alnan önlemler yeterlidir ve domino etkisinin hayata geçmesine yol açmayacaktr" ifadelerini kulland. Primakov, Türkiye ve Brezilya'nn ran'la ilgili olarak balattklar inisiyatifte ilkin bir soru üzerine, Rusya'nn bu inisiyatifi desteklediini, ancak ran tarafnda belirsizlikler bulunduunu söyledi. Primakov, iki ülkenin giriiminin çok kutuplu dünyann oluturulmasna büyük bir katk sunduunu kaydetti.

Türkiye'nin aktif d politikas konusunda da olumlu görülerini dile getiren Primakov, srail'in yardm gemilerine saldrmas sonucu hayatn kaybedenlerin, srail'in Gazze üzerindeki ablukasn gevretmek zorunda kalmasna katkda bulunmu olduklarn belirtti. Primakov, Türkiye ile stratejik ortaklk ilikisini daha da ilerletmek istediklerini belirtti.

Primakov, iki ülke arasndaki d ticarete Rusya lehine yaanan dengesizlie ilkin olarak, aradaki farkn büyük bir ksmnn valiz ticareti, Rusya'dan Türkiye'ye gelen turistler ve Rusya'da çalanlarn para transferleri ile kapatldn söyledi.

Türkiye'nin ABD ile mütefliklik ilikisinin bozulmas durumunda kimi seçecelerine ilkin bir soru üzerine Primakov, "ABD ve Türkiye arasnda farkllk var. Türkiye bizim komumuz, Türkiye ile silah saysnn azalt lmas gibi konularda bir anlamazlmz yok ve Türkiye en güçü devlet rolü oynamak istemiyor. Souk sava döneminde bir taraf kazanrken dier tarafn mutlaka kaybettii 'zero sum' oyunu oynuyorduk. Bu oyundan vazgeçtik. Bizim için tek bir seçim vardr. Ayn anda hem Türkiye hem ABD" eklinde konutu.

TUSKON Bakan Rzanur Meral ise Rusya ile ilikilere özel önem verdiklerini belirterek, bu ilikilerin ekonomik ve siyasal düzeyin ötesinde kültürel boyutta ve halklar arasnda da güçlendirilmesinin önemine iaret etti.

Meral, Primakov'un, çok kutuplulua giden dünyada Rusya'nn siyasal istikrar ile bir merkez olma yolunda ilerlediini ve bunun göz ard edilemeyeceini belirterek, "Rusyasız Dünya" kitabnn, günümüz jeopoliti inde Rusya'nn neden vazgeçilmez olduunu gösterdiini kaydetti.